STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
NO. 08866

POETISHE VERK

Abraham Sutzkever

•

THE MAX PALEVSKY
YIDDISH LITERATURE COLLECTION

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

•

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

•

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified. If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

אַבֿרהם סוצקעווער • פּאָעטישע ווערק • באַנד איינס
לידער און פּאָעמעס פֿון די יאָרן 1934—1947
אַרויסגעגעבן פֿון יובֿל־קאָמיטעט אין יאָר טויזנט נײַן הונדערט דרײַ און זעכציק
תּל־אָבֿיבֿ • ישׂראל

אַבֿרהם סוצקבֿר • שירים ופואימות • כרך א׳
הוצאת יובֿל • נדפס בישׂראל

ABRAHAM SUTZKEVER • POEMS
Volume one • Printed in Israel 1963

עבודה גרפית: עֶלי גרוס

דפוס קואופ׳ „אחדות” בע״מ, תל־אביב

אַבֿרהם סוצקעווער
פּאָעטישע ווערק

באַנד איינס

תל־אָביב 1963

פאַריז

I

די אָוונטזון באַשיצט אַקעגן נאַכט דעם סאַקרע־קער.
אויס טויזנט פֿאַרבן שמידט זי דאָ פֿאַר זיך אַ באַריקאַדע.
אַ צוגעפֿליגלטער צום באַרג פֿאַרנעם איך, ווי אַהער
דערגרייכן מיך פֿון העקן וועלט געשטאַלטן נע־ונדע.
און ווי אַ האַלב דערטרונקענער, איך אָטעם איַין אַלץ מער
מיַין וווּנדערוועלט, פֿאַרלוירן אין דער אומקומציַיט אוודאי.
— אַנטפֿינצטער זיך, פֿאַרלאָשן אויג, ווער קלאַנגיק, מיַין געהער,
און טרינקט זיך אָן מיט זילבן פֿון אַ ניַיער לידעריאַדע!

II

אַ נדר האָב איך זיך געטאָן אין זומפּעדיקע נעכט:
דער שלאַנגיקער נסיון זאָל מיך ניט פֿאַרגיפֿטן, איידער
מיַין אָטעם וועט זיך אָפּשטעלן. איך זאָל ניט זיַין געקנעכט.
מיַין שטים זאָל וואַנדערן באַזונדער צווישן אַלע ריידער.
געענוג פֿאַר מיַינע פֿינגער זאָל איך זיַין גערעכט און עכט,
במילא שוין פֿאַר אַלעמען אַ טרייסטער און באַשיידער.
אַצינד, ווען ס׳איז דער אַשמדאַי דערשטיקט אין זיַין געפֿלעכט, —
באַשווער איך זיך אַ צווייטן מאָל צום אויספֿירן דעם נדר.

III

האָסטו געזען אַן אָדלער אין זיַין שטורמישן געיאָג
בשעת ער וועגט דעם שטורעם הין און הער אויף זיַינע פֿליגל?
אַזוי אַ פֿלאַטערט מיַין געדאַנק און וועגט דעם נעכטנס וואָג.
ער בייגט זיך, פֿאַלט. אָט קראַכט ער באַלד אַראָפּ אויף בלוט און ציגל, —
געפֿאַלן דאַכט זיך! אָבער ווידער גיט אין אים אַ שלאָג
די האָפֿענונג. ער הייבט זיך העכער, העכער אין אַן עיגול,
ברעכט דורך די וואָלקנס, און די פֿליגל טאַפּן אָן אַ טאָג
וואָס פֿינקלט לויטער־ליכטיק ווי אַ דימענט אין אַ שפּיגל.

IV

וואָס ברענגסטו מיר, דו אָדלער אומגעזעענער, — געדאַנק?
מיט וואָסער פּאַנג אין דײַנע נעגל קענסטו זיך באַרימען?
דו האָסט דאָך צוגעזען מײַן היימשטאָט אין איר לעצטן צאַנק
און ווי אַ קוש בײַם עשאַפּאָט אויף דיר נאָך גליט איר סימן.
אַנטפּלעק דײַן אמת! ווען דאָרט אונטן, איידלשטייניק-בלאַנק
אַ טורעמדיקע שימערט אוים די פּעלקערשטאָט איר הימען.
איך ווייס: פון דאָס פאַרגאַנגענע ביסט איינציקער געשאַנק,
ניטאָ די האַנט וואָס זאָל דיך קענען אײַנבייגן, פאַרקרימען.

V

סאַלוט דער שטאָט, ווו עס געפּינט זײַן פּנים יעדער גר,
ווו מענטש איז מ ע נ ט ש, מיט זײַנע פרייזן, בענקשאַפטן און צערן.
איך טרינק דעם שטיינערדיקן ווײַן פון שטאָט, אויף סאַקרע-קער,
אַרומגעגאַרטלט מיט אַ שורה זון אין די פאַנאַרן.
דאָ שוועבן גײַסטער. פלאַטערן אַרײַן אין מײַן באַגער.
דאָ לעבן אין דער לופטן לאַנג פאַרקלונגענע פאַנפאַרן.
און פרײַהייט איז ניט אַלט געוואָרן, אײַנגעשרומפּן-שווער,
נאָר יונג, ווי אירע רויזן בײַ דער וואַנט פון קאָמונאַרן.

VI

איך האָב געזען אין לווור מלך רעמסס. מיט אַ מאָל —
דערהערט אַ זאַמדיקן געוויין. דאָס האָט מיר פון מצרים
אַ ייִנגל אין אַ וואַנט פאַרמויערט אויסגעגליט זײַן קול.
ניט שוין זשע מאַנט פאַרענטפערונג די ווײַטע שטים עד היום?
איז מײַנם דאָס ייִנגל פון צוריק-מעת-לעתן אָן אַ צאָל?
ווער פויקט עס מיר אין ווירבלדיקן שאַרבן: לויף באַפרײַ אים?
איך בין געלאָפן. ס'האָט דער לווור נאָכגעקוקט, איך זאָל
די אויסטערלישע מאָנונג זײַן מקיים.

VII

אַוודאי איז דאָס ניט קיין ברכה, ווען אויף יעדער טראָט
גייט נאָך דער שוידער־ייִחוס. נאָר איך קען דאָך אויך באַשאַפֿן
אַ שטראַלנוועג וואָס פֿירט פֿון ייִנגל צו די צען געבאָט.
און פֿון די צען געבאָט, פֿון מידע מידברדיקע שקלאַפֿן —
צו אַלבערט אײַנשטיין, וואָס די צײַט האָט אים פֿאַרטרויט איר סוד
און דורכגעשניטן דורך זײַן שלייף אומענדלעכע געלאַפֿן.
אַזאַ מײַן טרייסט: אַרויסוואַקסן וועט אויך פֿון מ ײַ ן יסוד
אַ ווּונדער, און די גאַפֿנדיקע מאָרגנטעג — פֿאַרגאַפֿן.

VIII

מײַן מישפּט מיט דער וועלט געטרוי איך מײַן געפּרוּווטן שטאַם,
ער ווייס: אַ בומעראַנג צוריק אין וואַרפֿער איז די שׂינאה.
איך זע, ווי ער איז אויסגעשטערנט איבער לאַנד און ים,
אין ריזנשטעט, אין שניי, מידבריות, העקן אוראַלט־גרינע.
פֿאַרשלונגען האָט אים ניט קיין פֿלאַם, ווײַל ער אַליין איז פֿלאַם.
ער גייט זײַן וועג דורך אינקוויזיציע, האַק און גיליאָטינע;
און פֿאַלט ער, — איז דער גורל דעמאָלט נ י ט מיט אים צוזאַם
און ראַנגלט זיך, און זאַנגלט זיך אין זאַמדיקער מדינה.

IX

דורך מיר אַליין דעם וואַנדער פֿונעם וואַנדערפֿאָלק איך מערק.
און תּפֿילה טו איך צו אַ קלאָרקייט דורכזעיִק געשליפֿן.
אַ קלאָרקייט, ווי בײַם דיכטער ווען עס עפֿנט אים זײַן ווערק
אַ רגע בלויז די ניט־אַנטפּלעקטע אָפּגרונטן און טיפֿן.
אַ קלאָרקייט ווי אַ קאַלטער שטאָל. ווי יענע שפּיצן בערג
וואָס טונקלען ניט, כאָטש נאַכטיק וואַסער הייבט שוין אָן צו טריפֿן.
זיי טונקלען ניט. אַ מחנה ליכטער נידערט אויף די קערק —
ווי שטראַלנדיקע מעוועס קומען אָפּרוען אויף שיפֿן.

X

ס'דערנענטערט זיך אַלץ מער די שטאָט. איר הימען ברענט. איך שליס,
פֿאַרמאַך די אויגן, ניט אַנטלויפֿן זאָל פֿון מיר דאָס פֿײַער.
די גאַסן קלעטערן צו מיר אויף שפּיגלדיקע פֿיס
און חלומען אַרײַן אויף נאַכט ווי גאַרבן אין אַ שײַער.
עס לעבט אין מיר דער שטראַלנוועג. די שטים פֿון לוור איז
באַהאַלטן אויך. עס קלינגען גלעקער אָונטיקער, פֿרײַער.
אַ גרוס דעם טאָג וואָס האָט מיך אָפּגעפֿונען אין פּאַריז.
אַ גרוס דער נאַכט, און אַלע די וואָס זענען ליב און טײַער.

פּאַריז
צעמבער
1946